

ศาสตร์เรื่องเล่าแนวสตรีนิยมกับการอ่าน เรื่องที่ไม่ได้เล่า

ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์*

Received: 31 March 2022

Revised: 13 May 2022

Accepted: 10 July 2022

* รองศาสตราจารย์ คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
อีเมล: chusakp@gmail.com

Feminist Narratology and the Untold Narrative

*Chusak Pattarakulvanit***

** Associate Professor of Faculty Liberal Arts; Email: chusakp@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งสำรวจข้อเสนอสำคัญของศาสตร์เรื่องเล่าแนวสตรีนิยม ที่วิพากษ์ศาสตร์เรื่องเล่าแนวโครงสร้างนิยมว่าละเลยมิติด้านเพศสถานะของเรื่องเล่า ในแง่ที่ไม่ได้นำผลงานของนักเขียนหญิงมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์องค์ประกอบเรื่องเล่าหรือสถาปนาไวยากรณ์เรื่องเล่า นอกจากนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงกับดักสารัตถนิยม (essentialism) ที่แบ่งเรื่องเล่าเป็นพล็อตผู้ชายกับพล็อตผู้หญิงอย่างตายตัว นักศาสตร์เรื่องเล่าแนวสตรีนิยมรุ่นหลังได้เสนอแนวคิดการแปรเรื่องเล่าให้เป็นพื้นที่ของความหมาย (spatialization) โดยมุ่งแสวงหาเรื่องที่ไม่ได้เล่าผ่านการวิเคราะห์การปะทะประสานระหว่างกาละ-เทศะ (chronotope) ของเรื่องเล่า กับกาละ-เทศะของบริบทสังคม ขนบวรรณกรรม และชีวประวัติผู้แต่ง บทความชิ้นนี้นำนวนิยายเรื่อง เขาชื่อกานต์ ของสุวรรณี สุคนธา มาเป็นตัวอย่างสาธิตแนวทางดังกล่าว เพื่อชี้ให้เห็นเรื่องที่ไม่ถูกเล่าในนวนิยายเรื่องนี้ อันได้แก่การต่อต้านขัดขืนการตีกรอบงานเขียนของผู้หญิงให้เป็นแต่เพียงวรรณกรรมเพื่อฝัน

คำสำคัญ: ศาสตร์เรื่องเล่า, ศาสตร์เรื่องเล่าแนวสตรีนิยม, การทำให้เป็นพื้นที่, สุวรรณี สุคนธา

Abstract

The article examines major arguments of feminist narratology which criticize structuralist narratology for overlooking gender issues and for not using any of woman literary works in their study of narrative poetics and narrative grammar. To ward off gender essentialism and fixed division of male and female plots, recent feminist narratologists posit the notion of narrative spatialization. It seeks to uncover an untold story through the intersection between the chronotope of the narrative and that of historical context, literary conventions, and the writer's psychic life. The article uses *Khao Chu Kan* by Suwannee Sukhontha as a case study to discover the untold narrative in this novel, which is the author's resistance and protest against the stereotyping of female writing as melodramatic literature.

Keywords: Narratology, Feminist Narratology, Spatialization, Suwannee Sukhontha